

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

КАЛІНЧУК ВАЛЕНТИНА ВОЛОДИМИРІВНА

Допускається до захисту:
в.о. завідувача кафедри
міжнародних відносин і зовнішньої політики,
к.і.н., доцент

_____ І.В. Богінська
« _____ » _____ 2021 р.

**АМЕРИКАНО-МЕКСИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ ПІД ЧАС
ПРЕЗИДЕНТСТВА ДОНАЛЬДА ТРАМПА**

Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота

Керівник:

Фротвейт М.М., професор кафедри
міжнародних відносин і
зовнішньої політики, д. політ. н., доцент

Оцінка: _____ / _____ / _____

(бали/за шкалою ECTS/за національною шкалою)

Голова ЕК: _____

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Калінчук В.В. Американо-мексиканські відносини під час президентства Дональда Трампа. Спеціальність 291. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2021.

У бакалаврській роботі досліджено американо-мексиканські відносини за президентства Дональда Трампа у сферах економіки, міграції, боротьби з наркоторгівлею та організованими злочинними угрупованнями. Методи дослідження зумовлені темою, метою та завданням роботи. Дослідження розглядає ситуацію у міжнародних відносинах, виходячи з принципу суб'єктивізму, оскільки проблемами та ситуаціями на світовій арені керують люди, а тому їх думки та дії природньо є суб'єктивними. Використовуються такі підходи до вивчення, як діалектичний та політологічний. У ході роботи були використані такі методи дослідження: Метод порівняння - використовується для зіставлення політики двох держав для порівняння цілей Мексики та США; інтерполяційний - розглядається у висуненні гіпотези про подальший розвиток відносин між державами включаючи проблеми та перспективи; а також соціологічний, системний аналіз та діалектико-логічний.

Аналізуючи зовнішню та внутрішню політику колишнього президента Сполучених Штатів, можна зробити висновок, що вона кардинально відрізнялася від налагодженою політичної системи взаємовідносин. Досліджено питання національної безпеки США за період каденції Дональда Трампа, що полягала у веденні політики з позиції сили та могутності. Дональд Трамп скористався широким розсудом, як президент, щоб перереформувати імміграційну систему США, просуваючи антиіммігрантську політику без схвалення Конгресу. Систематизовано основні положення договору про створення Північноамериканської зони вільної торгівлі та виявлено зацікавленість держав у функціонуванні угоди. Відтворено трансформацію організації НАФТА до сучасних реалій 21

століття. ЮСМКА - Це оновлена версія майже 25-річної угоди, що склалася на трильйон доларів. Вона включає великі зміни щодо автомобілів та нову політику щодо трудових та екологічних стандартів, захист інтелектуальної власності та деякі положення щодо цифрової торгівлі. Учасники модернізували її задля вдосконалення своїх зовнішньо- та внутрішньополітичних цілей. Встановлено проблеми американо-мексиканських відносин та запропоновано 3 варіанти їх вирішення, що полягають у:

1. Створенні пакету заходів для продовження налагодженої політики покращення американо-мексиканських відносин.
2. Скасуванні жорсткої політики погіршення відносин та застосування нової.
3. Залишенні чинної політики адміністрації Дональда Трампа та нічого не змінювати.

Наукова новизна полягає у дослідженні та впорядкуванні відносин США та Мексики з періоду початку президентства Дональда Трампа до тепер.

Ключові слова: Дональд Трамп, США, НАФТА, ЮСМКА, американо-мексиканські відносини.

ABSTRACT

Kalynchuk V. . US-Mexican relations during the presidency of Donald Trump. Specialty 291 «International relations, public communications and regional studies.» Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2021.

The bachelor's work examines US-Mexican relations under Donald Trump's presidency in the fields of economics, migration, fight against drug trafficking, and organized crime. Research methods are determined by the theme, purpose and objectives of the scientific work. The study examines the situation in international relations, based on the principle of subjectivism, because the problems and situations on the world stage are controlled by people, and therefore their thoughts

and actions are naturally subjective. The following approaches to study are used: dialectical and political science. The following research methods were used in the work: Method of comparison - used to compare the policies of the two countries to compare the goals of Mexico and the United States; interpolation - is considered in the hypothesis of further development of relations between states, including problems and prospects; as well as sociological, systematic analysis and dialectical-logical.

Analyzing the foreign and domestic policies of the former President of the United States, we can conclude that it was radically different from the established political system of relations. The issue of US national security during the term of Donald Trump, which consisted in conducting politics from the standpoint of strength and power, has been studied. Donald Trump has used broad discretion as president to reform the U.S. immigration system by promoting anti-immigrant policies without congressional approval. The main provisions of the agreement on the establishment of the North American Free Trade Area are systematized and the interest of the states in the functioning of the agreement is revealed. The transformation of NAFTA to the modern realities of the 21st century is recreated. USMKA - This is an updated version of the nearly 25-year, \$ 1 trillion deal. It includes major changes to cars and new policies on labor and environmental standards, protection of intellectual property and some provisions on digital commerce. Participants modernized it to improve their foreign and domestic policy goals. It is identified the problems of American-Mexican relations and proposed 3 options for their solution, which are:

1. Creating a package of measures to continue the established policy of improving US-Mexican relations.
2. Abolition of a strict policy of deterioration relations and the application of a new one.
3. Leaving the current policy of the Donald Trump administration and not to change anything.

The scientific novelty lies in the study and regulation of US-Mexico relations from the beginning of Donald Trump's presidency until now.

Key words: Donald Trump, USA, NAFTA, USMKA, US-Mexican relations.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	7
ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА США ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА Д.ТРАМПА	
1.1. Проблема національної безпеки Сполучених Штатів.....	11
1.2. Міграційна політика нового президента стосовно Мексики.....	16
РОЗДІЛ 2 ВІДНОСИНИ США ТА МЕКСИКИ У РАМКАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАФТА	
2.1. Основні положення договору та інтерес держав у функціонуванні угоди.....	22
2.2. ЮМСК, як вдосконалення відносин членів у ХХІ ст.	27
2.3. Проблеми та перспективи розвитку відносин між державами у рамках функціонування організації	32
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН МІЖ США ТА МЕКСИКОЮ	
3.1. Проблеми американо-мексиканських відносин на сучасному етапі та варіанти їх вирішення	40
3.2. Перспективи розвитку двосторонніх відносин між США та Мексикою..	45
ВИСНОВКИ	51
СПИСОК ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ	53

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

НАФТА - Північноамериканська угода про вільну торгівлю

ЮСМКА – Угода між США, Мексикою та Канадою

ВСТУП

Актуальність даної теми з'явилася ще на початку 1990-х років в умовах різкого підвищення торгово-економічної конкуренції з боку Європейського союзу і стрімко зростаючого Китаю. Спеціальний інтерес для США стала представляти Мексика, яка зараз виявляє ще більшу зацікавленість не тільки для США, але й усього світу. У сучасному світі Мексика та США відіграють важливу роль в міжнародних відносинах, закріпивши за собою статус держав, до позиції яких прислухаються в багатьох регіонах світу. Багаті сировинні ресурси, економіка, унікальне географічне положення країн, - все це об'єктивно перетворює їх в дуже привабливих для багатьох держав партнерів. Але існують безліч проблем, які стосуються національної безпеки, контролю за незаконним обігом наркотиків та міграцією. Особливо це гостро спостерігається у відносинах між цими двома державами. Кожного року спостерігається неоднозначність розвитку стосунків між США та Мексикою, що прямо залежить від політичних лідерів, які приходять до влади.

Мета полягає в аналізі зовнішніх відносин США та Мексики, їх взаємодію безпосередньо у рамках співпраці у НАФТА та в розробці варіантів щодо розв'язання існуючої проблеми політики.

Для здійснення мети, поставленої в курсовій роботі, необхідно вирішити наступні **завдання**:

1. Дослідити питання національної безпеки США за президентства Дональда Трампа
2. Вивчити міграційну політику колишнього президента стосовно Мексики на основі державних документів
3. Охарактеризувати основні положення договору про створення Північноамериканської зони вільної торгівлі
4. Виявити зацікавленість держав у функціонуванні угоди
5. Відтворити трансформацію організації до сучасних реалій 21 століття;

6. Встановити проблеми американо-мексиканських відносин та запропонувати варіанти їх вирішення
7. Проаналізувати перспективи розвитку двосторонніх відносин між США та Мексикою

Об'єктом виступають відносини США та Мексики.

Предметом є відносини Мексики та Сполучених Штатів Америки за період президентства Дональда Трампа

Теоретичне або практичне значення одержаних результатів. У ході виконання наукової роботи проаналізовано відносини Мексики та США за президентства Д. Трампа. Теоретичні висновки результатів можливі у практичній побудові стратегії щодо майбутнього налагодження відносин.

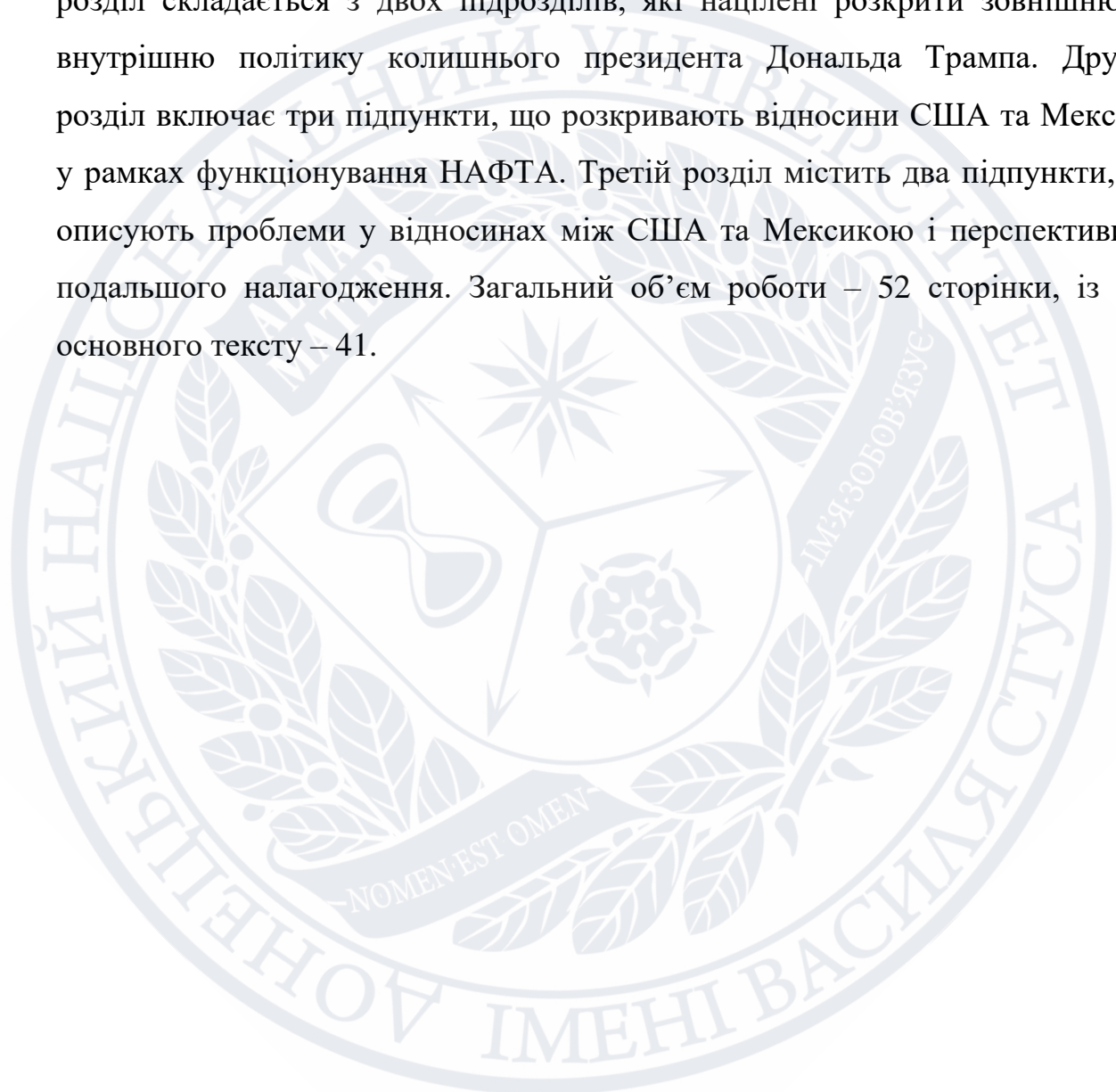
У рамках дослідження було використано джерельну базу, яку було розподілено на законодавчі документи та періодичні видання та літературу, що допомогла повністю розкрити сутність проблеми.

До першої групи джерел було віднесено законодавчі документи, які ратифікувались трьома державами-учасницями НАФТА, а саме: «Північноамериканська угода про вільну торгівлю»[27] та «Угода між США – Мексикою – Канадою» (ЮСМКА)[33], які визначають цілі та інтереси держав та функціонування економічних відносин між ними. А також законодавчі документи, які приймають законодавчі органи США, а саме: «Стратегія національної безпеки США 2010 року»[9], «Стратегія національної безпеки США 2017 року»[26], які визначають пріоритети та напрямки діяльності держави.

У ході роботи було використано наступну літературу, що допомогла розкрити тему курсової роботи: Amadeo «NAFTA's Purpose and Its History» [17], що розкриває історію створення Північноамериканської угоди про вільну торгівлю, основні цілі учасників договору та переформатування організації до реалій 21 ст.,

Видання, які розкривають питання міграції між США та Мексикою представлені у дослідженні Старцевої Л. і Николаева Ю. «Развитие Американо-Мексиканских отношений при Трампе»[8].

Структура роботи складається з переліку умовних позначень, вступу, 4 розділів, висновку та списку використаних джерел та літератури. Перший розділ складається з двох підрозділів, які націлені розкрити зовнішню та внутрішню політику колишнього президента Дональда Трампа. Другий розділ включає три підпункти, що розкривають відносини США та Мексики у рамках функціонування НАФТА. Третій розділ містить два підпункти, які описують проблеми у відносинах між США та Мексикою і перспективи їх подальшого налагодження. Загальний об'єм роботи – 52 сторінки, із них основного тексту – 41.

РОЗДІЛ 1 ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА США ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА Д.ТРАМПА

1.1. Проблема національної безпеки Сполучених Штатів

Після завершення Другої Світової війни політика Сполучених Штатів по відношенню до Мексики будувалася на основі концепції «максимальної терпимості» та «доброго сусіда», всілякими способами допомагаючи державі розвиватись та підтримувати позиції в американському регіоні. Під час передвиборчої гонки, Дональд Трамп почав виступати з різкою критикою у сторону Мексики по всіх основних напрямленнях двосторонніх відносин, включаючи відносини у рамках міграції, боротьби з наркаторгівлею та інтеграційного процесу НАФТА. Одразу після перемоги на президентських виборах, він почав розробляти та впроваджувати ідею більш закритої та агресивної політики Сполучених Штатів. Це базувалося з точки зору його особистих вподобань та поглядів на двосторонні та багатосторонні відносини.

Вступивши на пост президента Сполучених Штатів Америки, вже майже через рік, 18 грудня 2017 року Дональд Трамп представив нову Стратегію національної безпеки США. Він зробив це особисто - хто став першим головнокомандуючим держави за останні 30 років. Своїм підходом «Америка понад усе» Дональд намагався повернути велич державі, не гаючи можливість вкотре звинувачувати його попередників у недосконалості проведення політики всередині держави та на зовнішньо-політичному рівні. Сам проект був створений на основі його промов у передвиборчій кампанії та виступів в ООН. Новообраний президент вирішив «піти проти системи», або навіть змінити її у США. Лідер знову захотів повернути протистояння супердержав на міжнародній арені, й заявив, що «відпочинок» закінчився: "Нам довго розповідали, що суперництво супердержав стало історією, але ось воно знову повернулося в реальне життя"[26].

Герберт Макмастер – радник президента з питань національної безпеки, став самим архітектором цієї стратегії, тому заслуга, що її сприйняли помірковано належить саме йому. Не буває все ідеально без критики, і у цей раз почали насміхатись над Трампом, що він ніби то ознайомився лише з вступною частиною документа, адже деякі його висловлювання суперечили положенням.

У Стратегії національної безпеки визначено 4 головні сфери національних інтересів Сполучених Штатів:

- Розширення впливу США на світовій арені
- Забезпечення процвітання держави
- Забезпечення безпеки
- Збереження миру на планеті шляхом застосування сили

На відмінно від своїх суперників – демократів, лідер представив у стратегії «суперників», які підривають добробут і безпеку Сполучених Штатів, тоді як інші розглядали великі держави як «стратегічних партнерів» у боротьбі з глобальними загрозами. Під час презентації стратегії у Вашингтоні у 2017 році Трамп зазначив, що стратегія безпеки приведе до припинення встановлення обмежень на оборонні витрати країни та додав: «Ми усвідомлюємо, що слабкість - це найнадійніший шлях до конфлікту, а неперевершена сила - це найнадійніший засіб для захисту»[21]. Також названі конкуруючі держави для США. Президент зазначив, що такі країни, як Росія, "використовують інформаційні інструменти в спробі підірвати легітимність демократій. Своім вторгненням до Грузії та України Росія продемонструвала готовність порушувати суверенітет держав регіону»[21]. «Китай і Росія кидають виклик американській могутності, впливу та інтересам, намагаючись зруйнувати безпеку та процвітання Америки. Вони прагнуть зробити економіку менш вільною й менш справедливою, розширювати свої військові сили та контролювати інформацію й дані для придушення власних суспільств і розширення свого впливу» - зазначено в документі[21]. З огляду на це можна зробити висновок, що Трамп розглядає

ці держави, а також Північну Корею та Іран, що погрожують ядерною зброєю найбільш загрозливими для процвітання США, захисту своїх громадян та поширення свого впливу.

На перший погляд, новий президент повністю змінив напрям Стратегії національної безпеки і зробив її більш жорсткішою. Але чи можна її серйозно сприймати? Аналізуючи інтерв'ю в DW колишнього радника Білого дому Джуліанни Сміт[30], можна зробити інші висновки. На твердження, що у політиці Трампа стосовно Росії є невідповідність, оскільки під час президентської кампанії він наголосив на співпраці з Москвою, а вже у самому документі йшлося про жорстоку риторику, Джуліанна відповіла вкрай стисло: «Очевидно, що президент не готовий детально говорити на цю тему. Натомість він постійно намагається відтворити відносини США та Росії у більш позитивному сенсі.»[30]. У стратегії не зазначено втручання Росії у вибори восени. Документ торкається російської агресії, але без заглиблення в деталі. Якщо у Стратегії національної безпеки США відкрито заявити про сліди Росії під час виборів у США, то це буде розглядатися як втручання у внутрішні справи країни, що порушує всі норми міжнародного права.

Виглядає так, що Стратегія національної безпеки, проголошена Дональдом Трампом, - це лише доказ того, що він виконує свої передвиборчі обіцянки, хоча не всі його промови збігаються з текстом документу.

Могутність – основна ідея документу. Після провальної зовнішньої політики Обама на Близькому Сході, коли порожнечу влади заповнили терористи, а в більшій мірі Росія та Іран й зберегли режим Асада, Трамп вирішив встановити лідерство з «позиції сили та впевненості, відповідно до наших [американських] інтересів та цінностей»[21]. Він виключає ідею ізоляціонізму, оскільки, не будучи Америка лідером на світовій арені, зловмисні гравці можуть завдати шкоди інтересам США. При цьому, держава не нав'язує свій спосіб життя та демократію, але активно допомагає націям та державам, які поділяють її цінності.

Порівнюючи Стратегію Обама 2015 року та Трампа, остання не визначає зміну світового клімату, як загрозу національної безпеки США. Замість цього, зазначається про необхідність раціонального використання природи і важливості збереження навколишнього середовища.

Розглянемо дії Д. Трампа на міжнародній арені у питаннях наркоторгівлі та незаконного обігу зброї між державами сусідами - Мексиканськими Сполученими Штатами та Сполученими Штатами Америки.

Політика США щодо Мексики кардинально змінилася з приходом до влади адміністрації Трампа, змінивши "любов" під час каденції Обама на жорстку критику. Сусідські взаємини двох країн стали досить різко погіршуватися.

Приступивши до своїх обов'язків в Білому домі, новий президент практично відразу ж видав указ про охорону кордонів, відповідно до якого, на кордоні між США і Мексикою повинна бути зведена стіна. Президент Сполучених Штатів заявив про кінець небезпечної політики попередньої адміністрації - «хапати і відпускати», яка, за його словами, призвела до загибелі багатьох американців.

Політика пана Трампа не обмежується планами з будівництва стіни, багато його дії в економічному просторі також несуть небезпеку для Мексики. Так, в лютому 2016 року, США, Мексика та інші 10 країн підписали Договір про транстихоокеанське партнерство, що передбачає як зниження, так і скасування багатьох митних зборів на товари і послуги. Однак 23 січня 2017 року Трамп вийшов з даної угоди, заявивши, що зробив «велику справу для американських робітників».

В наявному порядку Мексика безсумнівно критикує дії свого північного сусіда, підкреслюючи некоректність ускладнювати відносини, вимагаючи сплатити за стіну, висилаючи громадян Мексики заради уявних планів боротьби з наркотиками, які завжди були питанням обговорення, але саме при Трампі згадали, що пора покласти край загрозі, почавши віддалятися від сусіда, дані дії поки не надали позитиву американським чиновникам. Частина

не дотримуються ідей президента виділити кошти на зведення стіни, з вимогою відшкодувати будівництво після мексиканської стороною. Еліта вважає, що швидкі кроки по неповажній політиці в бік Мексиці, приведуть до втрати доходів від найманої праці, дискримінації американського населення в Мексиці і посилення припливу наркотиків в США.

Проблема наркоторгівлі між державами сусідами полягає також у великому попиті мексиканських опіатів серед громадян США. Тому Трамп запропонував посилити покарання за наркоторгівлю. Це відбулося ще на початку 2018 року, а 19 березня 2019 року Трамп представив новий план по боротьбі з високим рівнем наркозалежності в США.

“Міністерство юстиції буде домагатися “СТРАТИ” наркоторговців, коли це доречно відповідно до чинного законодавства», - заявив директор Ради з внутрішньої політики Трампа Ендрю Бремберг[8]. Відзначається, що Дональд Трамп в своєму плані запропонує скоротити на третину опіоїдні приписи в найближчі три роки. Це буде зроблено за допомогою спеціальної практики, спрямованої на зменшення використання величезної кількості опіоїдів в програмах охорони здоров'я Сполучених Штатів.

З огляду на це, до кінця свого терміну перебування на посаді президента, план пана Трампа залишився на рівні розмов та обіцянок. Однак з появою світової пандемії Covid-19, деякі кроки все ж мали шанс на існування. Адміністрація анонсувала про початок операції по боротьбі з незаконним обігом і споживанням наркотиків, яку будуть проводити США разом із 22 країнами у Західній півкулі. [11]

Отже, запропонована Стратегія національної безпеки Сполучених Штатів визначає зовнішню та внутрішню політику держави з позиції сили та могутності. Даний документ відноситься до більш високого рівня і є всеосяжним аргументуванням лозунгу «Америка понад усе». Фокус, який був націлений на американські інтереси, в першу чергу бачить інші держави, транснаціональні корпорації та інших гравців як суперників, а не партнерів,

що у свою чергу спричинило негативні наслідки для багатосторонніх торгових та політичних договорів.

1.2. Міграційна політика президента стосовно Мексики

Після того, як Дональд Трамп оголосив у червні 2015 року, що він йде на посаду президента, то одразу ж задав тон своєму управлінню країною. Деструктивна «мексикансько-фобічна» та антиімігрантська риторика Трампа була спільним знаменником, що виправдовує широкий спектр розпоряджень виконавчої влади, які він підписав, та вкрай каральні директиви, які він встановив як частину своєї жорсткої імміграційної політики, яка відіграла провідну роль протягом перших 18 місяців президентства. На президентській гонці 2016 року він показав себе як найбільш «мексикансько-фобський» серед усіх кандидатів від республіканських партій. Колишній президент описав мексиканських мігрантів як злочинців, гвалтівників, контрабандистів наркотиків та «поганих самогубців». Як наслідок, яскраві висловлювання Трампа, мова ненависті та реальні дії щодо Мексики та мексиканських мігрантів завдали значної шкоди і без того погіршеним двостороннім відносинам.

Протягом 1980-х років із Сальвадору до США потрапив великий потік мігрантів, які створили небезпечне угруповання в Лос-Анджелесі та поширилось на 46 штатів. Воно вербує в більшій частині підлітків із не благополучних сімей і наказує скоїти вбивство. Внаслідок цього рівень злочинності зростає з кожним роком. Пан Трамп часто посилається на цей приклад під час обговорення Американо-Мексиканських відносин.

Негативні погляди колишнього президента перетворились у виконавчі розпорядження, що, на думку Трампа, повинні були врегулювати міграційне питання між США та Мексикою та розпочалися із реформування імміграційної системи. Дональд Трамп вважав, що найсуттєвішими змінами у

імміграційній системі має місце імміграційна політика прийому та політика щодо прийому не іммігрантів.

Аналізуючи запропоновані зміни, президент підтримував Закон про реформування американської імміграції заради сильної економіки [24]. Закон мав на меті створити систему балів, що накопичується на заслугах, з метою істотного скорочення щорічного прийому іммігрантів, а також випуску зелених карток. Трамп також закликав обмежити вживання «Ланцюгова міграція» - термін, який він неодноразово використовував для обговорення сімейної міграції для родичів, крім подружжя та неповнолітніх дітей. В загальному, мета даного законопроекту базується на прийнятті іммігрантів на основі їх трудових навичок та переваг, призупиненні візової лотереї а також скасуванні певних категорій віз для невідкладних родичів. Згідно з законопроектом, вступ слід надавати за меритократичною системою, що надає перевагу тим претендентам, які володіють високооплачуваною пропозицією на роботу, високий бал тестів з англійської мови, успіхи в освіті тощо. Тобто, президент намагався зробити вимоги на в'їзд схожими до тих, що застосовуються у Канаді та Австралії.

Посилення прикордонної безпеки було одним із найпріоритетніших напрямків діяльності колишнього президента. У січні 2017 року Трамп опублікував "Виконавчий наказ: Поліпшення прикордонної безпеки та імміграції"[10] внаслідок переконання що федеральний уряд Мексики не зміг відповісти за достатню охорону спільного кордону. Даний наказ був спрямований на більш ефективний моніторинг нелегальних мігрантів, запобігання актів терору та торгівлі людьми.

Звідси взялась і маніакальна ідея побудови стіни вздовж південного кордону, на додаток до огорожі 653 милі, яка вже існує. Пан Трамп декілька разів закликав конгрес виділити кошти на фінансування будівництва, однак його бажання логічно відхилялося. Крім того, він неодноразово закликав та погрожував мексиканському уряду фінансувати спільну стіну, незважаючи на те, що постійно отримував відмови оскільки це порушує принцип

добросусідства. До того ж, 5 квітня 2018 року Д. Трампом було підписано розпорядження про притягнення Нацгвардії до прикордонного патрулювання. Пентагон перекинув підрозділи Національної гвардії до кордону з Мексикою. Відповідне розпорядження напередодні віддав сам президент. Білий дім розмістив на південному кордоні США близько 4 тис. військових, які допомагали боротися з нелегальною міграцією. При цьому бійці Нацгвардії несли службу на кордоні без зброї, а також не виконували імміграційні або митні обов'язки.

Використовуючи нові засоби боротьби з нелегальними мігрантами, президент 19 лютого 2019 року заявив, що використає надзвичайні повноваження, аби побудувати стіну на кордоні США з Мексикою[34]. Після того, як конгрес відмовився виділити із бюджету 5,7 млд доларів на спорудження стіни на кордоні США та Мексики, Трамп оголосив надзвичайний стан, що міг надати президенту доступ до мільярдів доларів на виконання проекту. Ненсі Пелосі - спікер палати та Чак Шумер різко засудили наміри та бажання Трампа.

Побудова південної стіни є логічною з точки зору національної безпеки, однак вона стала іконою антиіммігрантської риторики Дональда Трампа. Вона виявилась неефективною з тієї точки зору, що майже половина несанкціонованих мігрантів все ж перетнула кордон з певним видом візи. Іммігранти, що прибули до країни або перевищили дозволений час на перебування або стали перечікувати період.

"Оголошення надзвичайного стану буде незаконною дією, значним зловживанням президентськими повноваженнями та відчайдушною спробою відволікти увагу від того факту, що президент Трамп порушив свою основну обіцянку про те, що він змусить Мексику платити за стіну", - йдеться в заяві демократів. Також, до того додається : "Він не зміг переконати Мексику, американський народ або їхніх обраних представників заплатити за свою неефективну та дорогу стіну, тож зараз намагається оминати Конгрес у відчайдушній спробі підсадити платників податків на цей гачок"[6].

Вже у березні 2019 року, Пентагон дозволив перерахувати \$3,6 млрд для будівництва нових інженерних споруджень уздовж американсько-мексиканського кордону. Як заявляє Пентагон, законодавство уповноважує Міністерство оборони "будувати дороги і огорожі та встановлювати освітлення для блокування коридорів контрабанди наркотиків через міжнародні кордони США"[7]. Завдяки військовому фінансуванню Трамп хотів повністю побудувати стіну на кордоні, обійшовши Конгрес.

Внаслідок кількох агресивних дій адміністрації Трампа, спрямованих на стримування та зменшення нелегальної міграції, у квітні 2018 року було прийнято «політику нульової толерантності», що почала розділяти дітей від своїх батьків під час перетину кордону до США нелегально. Незважаючи на те, що законодавство дозволяє сім'ям залишатися разом при перетині кордону, понад 2000 дітей було примусово розлучено з батьками, поки других притягували до кримінальної відповідальності.

Реакція на нову міграційну політику швидко дала про себе знати. По всій території США у великих містах пройшли мітинги із десятками тисяч людей проти міграційної політики. "Скажіть це голосно, скажіть це чітко, іммігрантам тут раді", – кричав натовп під час маршу в напрямку Міністерства юстиції США[12]. Багато жінок були одягнені в одяг білого кольору, що є символом протестного руху. Організатори планували провести близько 600 акцій та отримали велику підтримку матерів, які проти розділення дітей з батьками на кордоні Мексики та США.

Міжнародна реакція також дала про себе знати. Так прем'єр-міністр Великої Британії Тереза Мей негативно поставилася до політики "нульової толерантності" Дональда Трампа, де президент відокремив сотні дітей від своїх батьків. "Зображення дітей, яких утримують у чомусь схожому на клітки, дуже турбують. Це не правильно. Ми не згодні з цим. Це не підхід Сполученого Королівства", - зазначила Тереза Мей[5].

Джилл Андерсон, американська журналістка, у своїй статті «Вимушене розмежування сімей - це «момент Катрини» Трампа» називає міграційну

політику Трампа його "моментом Катріни"[16]. Після того, як у 2005 році ураган «Катріна» спричинив гуманітарну кризу і зруйнував Новий Орлеан, Джордж Буш, який був на пості президента, вирішив продовжити свою відпустку на Техаському ранчо, давши привід американському суспільству відвернутись від президента. "Ураган Катріна став кульмінацією такої ж огидної політики Буша, як катування та масові вторгнення у громадянські свободи після 11 вересня та трагічну, погано продуману війну в Іраку. Розлучення дітей мігрантів з батьками – це та ж сама річ, тільки така, що розгортається у коротші строки", - зазначає Андерсон, та добавила, що американський народ не хоче, щоб Америку сприймали такою[16].

Але звичайно були і прихильники політики Дональда Трампа. Джефф Сешнс - генеральний прокурор, який потрапив під критику президента став ключовим гравцем політики «нульової толерантності». Він став найпалкішим прибічником курсу відтоді, як міністерство юстиції почало впроваджувати цей курс по відношенню до нелегальних мігрантів, яка призводить до розділення дітей і батьків.

Після тривалих протестів, негативних висловлювань, 20 червня 2018 року президент США Дональд Трамп підписав указ, який дозволив не розлучати родини нелегальних мігрантів на південному кордоні. А через 7 днів, 27 червня Федеральний суд в США заборонив розлучати родини нелегальних мігрантів на кордоні і постановив повернути дітей молодше п'яти років протягом 14 днів, а дітей старше п'яти - протягом 30 днів.

Згідно з відносно недавнім явищем «Трампізмом», його філософією та політикою, Дональд Трамп створив напружену атмосферу всередині Сполучених Штатів, яка полягає у сприйнятті несанкціонованих мігрантів, як суспільного тягаря, що позбавляє робочих місць громадян США. Це ж явище стало відправною точкою для расистів і ксенофобів, даючи їм можливість «вийти з шафи». Трамп, як білий супрематист, глибоко переконаний, що не білих іноземців не слід приймати в США. Його адміністрація пропагувала

ненависть, що в свою чергу легітимізувало соціально неприйнятну поведінку, заохочуючи інших.

Адміністрація Трампа зробила широкий спектр виконавчих дій та директив без згоди Конгресу США з метою повного реформування імміграційної системи та ситуації у Сполучених Штатах. На додаток до цього, погрози залишити НАФТА та безліч інших двосторонніх договорів з Мексикою, якщо уряд Мексиканських Сполучених Штатів не профінансує спільний кордон, сильно зашкодили двостороннім відносинам між державам.

Не враховуючи, що кількість депортацій із США залишилась подібною до кількості за останні роки адміністрації Обами, Дональд Трамп привернув до них надмірну увагу, зробивши незаконних мігрантів ще більш вразливими. Внаслідок постійного переслідування не кримінованої мігрантської спільноти, порушуючи її права та вселяючи страх депортації й розлуки із сім'ями, ця ситуація ще більше розколола суспільство.

Дональд Трамп скористався широким розсудом, як президент, щоб перереформувати імміграційну систему США, просуваючи антиіммігрантську політику без схвалення Конгресу. Демократи у конгресі повинні були відіграти значну роль у просуванні такої імміграційної політики, яка б змогла призвести до діючої імміграційної реформи.

РОЗДІЛ 2 ВІДНОСИНИ США ТА МЕКСИКИ У РАМКАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАФТА

2.1. Основні положення договору та інтерес держав у функціонуванні угоди

Протягом останніх десятиліть західні розвинуті держави сконцентровують свої зусилля на продовження розвитку інтеграційних відносин з їх основними зовнішньоекономічними та зовнішньополітичними партнерами.

НАФТА розглядається як структура, що виходить за своїм значенням за рамки чисто торговельних відносин і є основою для більш широкої інтеграції країн Північної Америки.

Починаючи зі вступу організації у силу у 1994 році, положення Північної Америки, як однієї із найбільш процвітаючих та інтегрованих регіонів у світі, стало безспірним, проявляючись в рості виробництва і внутрішньо-регіональних зв'язків. Сьогодні одна третина всієї зовнішньої торгівлі трьох країн організації припадає на торгівлю в межах Північноамериканської угоди про вільну торгівлю. Самі Сполучені Штати офіційно підтримують процеси інтеграції, та визнають, що це стало важливим етапом глобалізації політики та економіки.

Договір не передбачає єдиної зовнішньоекономічної політики. Але він містить деякі положення, які характерні більш вищим стадіям економічної інтеграції. У їх числі: встановлення на території США, Канади і Мексики національного режиму для інвестицій з інших країн-членів об'єднання; введення часткової мобільності робочої сили; захист прав інтелектуальної власності; недискримінаційний підхід до участі північноамериканських компаній в системі державних закупівель на федеральному рівні; обмеження застосування ряду заходів нетарифного захисту - санітарних і фітосанітарних норм; лібералізація торгівлі деякими видами послуг (телекомунікаційними,

фінансовими та ін.); а також наявність двох додаткових угод, що регулюють питання трудових відносин та екології.

Розглядаючи докладніше аспекти торгівельної угоди, необхідно розпочати з частини другої «Торгівля товарами». Частина регулює питання доступу до ринків держав. До ключових моментів домовленості можна віднести відміну всіх мит на товари, які зберігаються в обігу між США та Мексикою до 2010 року, поетапне управління великою кількістю нетарифних бар'єрів у торгівлі товарами та послугами, а також захист північноамериканського ринку від експансії азіатських та європейських компаній, що намагаються уникати американських мит та відправляють свої товари зокрема в США через Мексику [27].

Зниження тарифів відбувається поетапно, зі збереженням протекціоністських заходів для «особливо чутливих товарів» кожної з країн (в цьому контексті Мексика захищає від імпорту виробництво квасолі, США - овочі і фрукти, Канада - молочні продукти). Крім того, країни-учасниці зберігають національні митні тарифи в торгівлі з третіми країнами. Але у взаємній торгівлі після перехідного періоду в цій економічній зоні має здійснюватися вільний обіг товарів, які кваліфікуються як вироблені в США, Канаді та Мексиці.

Згідно частини четвертої «Державні закупівлі» Північноамериканської зони про вільну торгівлю, передбачається встановлення справедливих правил для здійснення державних закупівель. Частина охоплює пільговий інтерес, питання часових обмежень доставок, тендерну документацію, сфери охоплення та застосування державних закупівель, компенсацій, технічних умов та інші[27].

Окрема п'ята частина присвячена інвестиціям, послугам та пов'язаним питанням, яка охоплює власне зацікавленість держав у інвестиціях, транскордонної торгівлі послугами, фінансах, та конкурентній політиці. Ключовими положеннями, які розглядалися в одинадцятій главі були: пом'якшення режиму для північноамериканських капіталовкладень та

лібералізація діяльності американських і канадських банків на фінансовому ринку у Мексиці.

Велика увага приділяється фінансовому аспекту. У даній частині держави описують п'ять основних принципів захисту іноземних інвесторів і їх інвестицій в зону вільної торгівлі: недискримінаційний режим; зняття особливих вимог до інвестицій або інвесторам; вільне переміщення фінансових коштів, що мають відношення до інвестицій. Згідно договору, в разі порушення Угоди держави-учасниці мають право звертатися до Міжнародного суду.

Під «послугами», які були в пріоритеті у відносинах між державами, розуміється покращення та розвиток торгівлі послугами у рамках НАФТА. Крім того окремо обговорювались умови переміщення представників ділових кіл.

«Інтелектуальна власність» у частині шостій Північноамериканської угоди про зону вільної торгівлі пояснює посилення захисту на інтелектуальну власність держав. Країнами-учасниками був визначений універсальний підхід для запобігання неконкурентних і монопольних дій та засновані найвищі в світі норми захисту прав на інтелектуальну власність, включаючи авторські права, патенти і товарні знаки[27].

Угода стала основою для подальшого трьохстороннього, регіонального та багатостороннього співробітництва з цілями розширення і посилення переваг цієї домовленості.

Після підписання договору, інтереси держав посилились та набули більш стійкого характеру. Утворення Асоціації Вільної Торгівлі (NAFTA) одразу економічно вплинуло на Сполучені Штати, які отримали свої економічні вигоди: в переважній більшості галузей були поступово зведені до мінімуму бар'єри проти іноземних виробників з країн-партнерів по НАФТА, що дозволяло закупляти у них багато товарів дешевше, ніж в самих США, а перед американськими компаніями відкрилися набагато більш широкі можливості доступу на ринки країн-сусідів, що розширювало ринок

збуту – з цього починалась інтеграція на більш високому рівні[13]. До 2009 року держава збільшила експортний обіг машин (зокрема і запчастин) і обладнання, електричного обладнання, виробів із пластмаси а також біопалива та нафти.

Пряма зацікавленість США у функціонуванні організації також полягає у розвитку аграрного сектору. Це дозволило Штатам збільшити зайнятість у сільському господарстві на 50 тисяч людей, лише за один рік функціонування угоди. В загальному, за 15 років було створено приблизно 25 мільйонів нових робочих місць[1].

США – демократична держава, в основі якої лежить ідея месіанства. Вона полягає в ідеї просування ліберальних цінностей. Їх ціль – показати людству у кожному куточку світу шлях до справедливості, незалежності і свободи. Америка використовує всі свої моральні, фізичні, політичні та економічні сили для затвердження цих прав. НАФТА стала ще однією можливістю просування ліберальних цінностей, тільки цього разу з економічної сторони.

У випадку з Мексикою, мова йде про більш глибокі зміни. У сфері зовнішньої політики, держава розійшлась зі своєю традиційною політикою неутручання, ревнивого захисту політичного суверенітету, а також недовірою, а в минулому і відкритої ворожості до Сполучених Штатів. Функціонування договору, на думку Мексики, змінило їх самоідентифікацію, переключившись із усвідомлення себе частиною латиноамериканського світу на приналежність до елітарного "північноамериканського клубу", що асоціюється з багатством і привілейованим статусом в світі.

Після підписання державою Угоди про НАФТА, сталися помітні зміни в розвитку регіонів, прискорилися темпи зростання промислового сектора, особливо підприємств, що створюють машини і обладнання, як наслідок спостерігалось зростання в штатах, де були присутні підприємства даної галузі. Штати північних регіонів розвивалися більш швидкими темпами, ніж раніше передбачалося.

США є головним джерелом прямих іноземних інвестицій для Мексики. Між 1994 і 2000 р. американські фірми вклали в країну більш ніж 40,3 млрд доларів, з яких 59,3% надійшли в обробну промисловість, 20,5% в сферу обслуговування, 14,2% в торгівлю, 4,3% в транспорт і зв'язок та 1,7% в інші сектори[14].

З моменту вступу у силу Угоди, вона передбачала негайне усунення мексиканських митних тарифів на імпорتنі пропозиції з США та Канади. У свою чергу, Сполучені Штати скасували тарифи на 3100 імпорتنих позицій мексиканських товарів. Згодом період лібералізації був скорочений. З 1994 року торгівля між партнерами зростала із середньорічним темпом в 11,8%, перевершуючи світовий показник, який дорівнює 7%[14]. В результаті, Мексика перетворилася у другого, після Канади, торговельного партнера США, обігнавши Японію та Китай.

Інтеграція у рамках НАФТА сприяє росту притоку інвестицій в обох державах. Причина пов'язана зі зниженням деяких інвестиційних ризиків, коли інвестори від країни-члена мають ті ж права і обов'язки, як і місцеві в рамках національного режиму. Зацікавленість як США так і Мексики полягає у тому, що інтеграція, закріпивши зв'язки між країнами, дозволила їм брати участь на недискримінаційній основі у торгах на державні закупівлі – як наслідок це розширило можливості для приваблення бізнесу. Мексика в цей час стала одною з найкрупніших реципієнтів прямих іноземних інвестицій серед ринків, які розвиваються.

Функціонування НАФТА значним чином відбилося на бажанні держав удосконалювати банківську систему, що виразилося в наступному:

1. зняття особливих вимог до інвестицій або інвесторам по створенню фінансових установ на території іншої держави;
2. вільне переміщення фінансових коштів, що мають відношення до інвестицій;
3. експропріація тільки відповідно до міжнародного, але не національного права[14].

Після початку реалізації цих положень американські банки та інші фінансові установи отримали можливість відкривати свої філії на території Мексики.

Отже, через регіональне об'єднання із США Мексика стала поступово інтегруватися у глобальну економіку. Не можна не відзначити, що на етапі створення Угоди, північноамериканська інтеграція розвивалася переважно в рамках економічної моделі, в той час як США і Мексика майже не виявляють потенціалів, спрямованих на переклад інтеграції на якісно новий рівень - політичний. Держави переслідували свої інтереси у функціонуванні угоди, але в більшості випадків вони збігались, так само як і вигоди та привілеї. В цілому, організація стала яскравим прикладом успішної економічної інтеграції між країнами з різним рівнем економічного та політичного розвитку.

2.2. ЮМСК, як вдосконалення відносин членів у XXI ст.

У листопаді 2018 року після довготривалих переговорів США, Мексика та Канада досягли торгівельної угоди на заміну НАФТА. Це результат домовленостей, які тривали більше року по перегляду Північноамериканської угоди про вільну торгівлю (НАФТА). Новий удосконалений договір вступив у силу після ратифікації законодавчими зборами трьох держав 13 березня 2020 року (Канада ратифікувала договір останньою)[17].

НАФТА – головна угода про регіональну економічну інтеграцію для США. Для того, щоб посилити свої позиції у світовій економіці та політиці, президент Д. Трамп запропонував модернізувати організацію, назвавши її ЮСМКА (Agreement between the United States of America, the United Mexican States, and Canada, USMCA).

Переговори про перегляд умов північноамериканської інтеграції почалися у серпні 2017 року и продовжувалися майже 12 місяців. Головою американської делегації був призначений торговий представник Роберт

Лайтхайзер, мексиканської – міністр економіки – Ільдефонсо Гуахардо, а канадської – міністр іноземних справ Христя Фридланд. Загалом у переговорах взяли участь сотні спеціалістів. Проблеми, з якими зіштовхнулися учасники, були пов'язані з двома обставинами. Перша з трудностей мала об'єктивний характер і зводилась до того, що сторонам переговорів потрібно було змінювати більшість статей угоди, частина яких потребувала перегляду, а також підготувати та узгодити нові розділи. Інша обставина мала суб'єктивний характер і диктувалась наполегливим прагненням Вашингтона помістити інтереси США на перше місце, що серйозно ускладнювало досягнення домовленостей між державами.

Сполучені Штати використовували тактику неприхованого тиску і залякування партнерів, а згодом перейшли до «політики батога і пряника». Американці використовували й інший прийом у дусі «розділяй і володарюй», перевівши переговори з тристороннього в двосторонній формат. Першою стала Мексика, оскільки у США з нею були деякі непорозуміння, нехарактерні для відносин із Канадою, і тому повинні розглядатись окремо. Штатам вдалося «вивести з гри» Канаду, щоб почати «викручувати руки» більш піддатливій Мексиці. Після досягнення сепаратної угоди, Вашингтон вже запропонував Оттаві приєднатись. Заключний варіант угоди був підписаний 30 листопада на саміті G20 в Аргентині президентами США, Мексики та прем'єр міністром Канади.

Дійсна угода нараховує 1800 сторінок, в якій є 34 глави (на відмінну від НАФТА, у якої було 22), 13 додатків і 14 двосторонніх додаткових листів з обов'язками[32]. Серед основних відмінностей між ЮСМКА та НАФТА можна визначити такі:

1. За теперішніми домовленостями, тривалість нової Угоди було визначено на 16 років – НАФТА – була безстроковою. Якщо учасники забажають продовжити термін дії, то він буде продовжений ще на 16 років. Кожних 6 років буде проводитись аналіз дій ЮСМКА.

2. Удосконалені дві додаткових угоди НАФТА – про екологію та трудові відносини – та включені до основної Угоди.

3. У ЮСМКА доопрацювали нові глави, які мають регулювати актуальні для ХХІ століття питання, такі як: цифрова торгівля, участь малих та середніх підприємств у зовнішньоекономічній діяльності, боротьба з корупцією, валютний курс та макроекономічна політика.

4. За рахунок Мексики внесені найбільш істотні зміни, які стосуються правил торгівлі автомобілями та частинами для їх виробництва та питання безмитного ввезення.

5. Відбулось посилення інтелектуальної власності на території Мексики та Канади. До них також віднесли важливі поступки у якості збільшення терміну патентного захисту для біопрепаратів з 8 до 10 років.

6. Змінена досить складна система дозволу торгово-інвестиційних суперечок між учасниками. На відміну від НАФТА, де діяли три глави і три різні процедури вирішення спорів в залежності від їх характеру, в ЮСМКА з'явилась одна синтетична 31 глава[32].

7. У Канаді та Мексиці держави підвищили для своїх юридичних та фізичних осіб дозволені максимуми онлайн-покупок, з яких не потрібно сплачувати митні збори.

8. Сформовані організаційні структури для спостереження за реалізацією угоди і внесення змін у ній, які в принципі нагадують структури НАФТА. Головними органами ЮСМКА визначені Комісія з вільної торгівлі та Секретаріат. Комісія повинна збиратися не рідше 1 разу на рік на рівні міністрів, всі рішення в ній приймаються консенсусом. Передбачено й допоміжні структури: комітети (близько 20), підкомітети, поради та робочі групи (їх чисельність і назви не в усьому збігаються з тими, які діяли в рамках НАФТА) [32].

9. В угоді ЮСМКА з'явилась нова умова, якої немає в інших торгових угодах. Відповідно до неї країна-член повинна заздалегідь повідомляти інших учасників про намір укласти торговельну угоду з "неринковою

країною", а після заключення ознайомити їх з текстом цієї угоди. Якщо зміст угоди не сподобається іншим країнам-учасникам, то вони можуть вийти з ЮСМКА зі збереженням режиму вільної торгівлі між собою.

10. Ще однією новою частиною стала глава «положення та правозастосування», що дає працівникам, профспілкам та урядам можливість повідомляти про порушення угоди та отримати компенсацію.

Характеризуючи ЮСМКА, можна побачити як схильний до самопіару Д. Трамп використовував такі вирази: "абсолютно нова угода", "найбільша угода з коли-небудь підписаних", "передова, сучасна і збалансована торговельна угода в історії США", "новаторська угода", "історична транзакція"[39]. Насправді, відбулися на багато менші зміни, спрямовані лише на модернізацію неабиякої застарілої на чверть століття свого існування НАФТА і перегляд деяких його положень на користь США.

Досягнута угода у різних ступенях вигідна всім трьом державам-членам. Найбільше отримали вигоду США, оскільки вони були ініціатори модернізації Угоди та проводили переговори з позиції сили, під час жорсткого торгу, тиску та політичних погроз. Найменше отримала – Мексика, яка вимушена була піти на більш серйозні, ніж Канада, поступки. Це позначилось на питанні автопрому. З точки зору перемоги, Мексика змогла забезпечити включення в угоду окремої глави, що відповідно до конституції, нафту та інші вуглеводні будуть вважати безпосередньою власністю мексиканської держави. До того ж, держава позиціонує себе як країну, яка вирішила долю переговорів. Пакт держав мав на меті змінити трудові правила Мексики, щоб забезпечити працівникам свободу створювати профспілки та умови про домовленості про збільшення заробітної плати. Однак ці зміни продовжують проходити через мексиканську правову систему під загрозою з боку великих компаній та політиків.

Оцінюючи значення Угоди США-Мексика-Канада, потрібно відзначити певні особливості. По-перше, уклавши угоду, США змогли консолідувати свою економічну периферію на роки вперед, і як наслідок тісно прив'язали

до себе Канаду та Мексику й тим самим зміцнили північноамериканський інтеграційний блок. По-друге, ЮСМКА у 2020 задає новий формат угоди про вільну торгівлю (так само як НАФТА у 1994), елементи якого три держави будуть використовувати в подальших домовленостях з іншими державами та регіонами. Так наприклад говорячи про цифрову торгівлю, валютний курс, розширення тлумачення терміну «держкорпорація» та посилення захисту прав інтелектуальної власності, можна припустити, що США ці та інші положення договору будуть просувати на більш широкий міжнародний майданчик, а в першу чергу в СОТ. По-третє, США подали сигнал решті світу, що так як і з Мексикою та Канадою, вони будуть вести справи і з іншими. Перетворивши НАФТА на свою користь, США розв'язують руки для сутичок на інших торговельних війнах, розраховуючи на підтримку Мехіко і Оттави.

Умови ЮСМКА будуть чинними 16 років, лише тоді сторони зможуть переглядати або переукладати умови. Однак, зазначена умова передбачає потенційне продовження угоди через 6 років після початку функціонування.

Розглядаючи вплив на промисловість внаслідок дії угоди, багато прихильників домовленостей зазначають, що зміни принесуть велику користь американській робочій силі а також створення довгострокове зростання заробітної плати у північноамериканських економіках. Але існує негативна дія на деякі сфери. Фармацевтична промисловість втрачає основне положення в оригінальній угоді на захисті біопрепаратів від загальних імітаторів протягом десяти років. Тобто, спір виникає ніби то у фармацевтичній сфері але прямо стосується захисту інтелектуальної власності, над чим сконцентрованою є сама угода. Іншим прикладом є цифрова торгівля, що впливає на кожен галузь. Сфера отримує поштовх, оскільки ЮСМКА забороняє локалізацію даних, при цьому даючи дозвіл кожній державі мати власні закони про захист конфіденційності[33].

В умовах початку пандемії США, Мексика та Канада об'єдналися від єгідною угоди задля вдосконалення координації заходів з охорони здоров'я

та підтримки економічної стабільності. ЮСМКА створило фундамент для підвищення стійкості ланцюга поставок у регіоні та забезпечило стійкість конкурентоспроможності. Держави у рамках угоди намагаються сприяти спільних зусиль для кращого узгодження протоколів надзвичайних ситуацій та координації безпечного відкриття кордонів згідно з постановами охорони здоров'я.

Отже, ЮСМКА – велика угода для трьох країн, яка вирішує багато недоліків НАФТА. Це оновлена версія майже 25-річної угоди, що склалася на трильйон доларів. Вона включає великі зміни щодо автомобілів та нову політику щодо трудових та екологічних стандартів, захист інтелектуальної власності та деякі положення щодо цифрової торгівлі. Учасники модернізували її задля вдосконалення своїх зовнішньо- та внутрішньополітичних цілей та підлаштування до реалій XXI століття.

2.3. Проблеми та перспективи розвитку відносин між державами у рамках функціонування організації

Після вступу у силу угоди 1992 року найбільш помітним наслідком утворення НАФТА став ріст взаємної торгівлі США та Мексики. До 2010 року основні цілі, поставлені угодою були досягнуті і закінчилось 15-річне взаємне митне роззброєння економік держав. Разом з тим, стало очевидно, що ефект від створення зони вільної торгівлі виявився неоднозначним для її учасників.

Протягом існування Північноамериканської угоди про вільну торгівлю з'явилися проблеми та перспективи розвитку відносин держав у межах організації.

Для Сполучених Штатів НАФТА є способом забезпечення приросту і в геополітичній та економічній потужності держави. Вона є основною складовою частиною стратегічної політики, яка направлена на вільний рух американських послуг та товарів, забезпечення вільного доступу для

американських інвестицій, захисту прав інтелектуальної власності та інших переваг за рахунок поєднання інвестицій та технологій США разом із робочою мексиканською силою і природними ресурсами, які є багаті в обох державах.

Для Мексики організація потрібна для успішного модернізування економіки. Ставши чистим експортером промислових товарів, держава забезпечила стабільне економічне зростання.

В час, коли інтеграція у Північній Америці розвивалась дуже швидко, трагічні події 11 вересня 2001 року похитнули стабільність відносин у рамках НАФТА і зачепили саму організацію. З ціллю протидії тероризму вводились додаткові міри регулювання безпеки на кордоні, що призвело до пригнічуючого стану для бізнесу. «Спазми» на кордоні виявилися довготривалим фактором, що продовжувало впливати на економічну взаємодію у рамках НАФТА, хоча і в різній ступені інтенсивності.

Існують і інші труднощі у відносинах у Північноамериканському торгово-економічному діалозі, з якими держави мають справу зараз. До них відносяться уповільнення темпів росту економіки порівняно з 1990-ми роками, що призводить до скорочення попиту на товари іноземного виробництва, загострення конкуренції на ринку США – Китай, Індія, Бразилія та інші країни, що розвиваються витісняють Мексику, затягнений вихід із світового фінансово-економічної кризи, посилення американського протекціонізму та інші. Всі ці фактори так чи інакше впливають на погіршення відносин між США та Мексикою у сферах зовнішньої торгівлі, транскордонної мобільності населення, участі північноамериканського бізнесу у регіональних ланцюгах.

Появою кризи у НАФТА можна рахувати відхід від втілення угоди принципу трьохсторонності до подвійного білетаризму, коли США намагаються будувати свої відносини з Канадою та Мексикою на двосторонній основі, а не однаково для всіх трьох держав. Прикладами таких паралельних угод можуть бути в більшості однотипні угоди про кордони, які

США заключили окремо з Канадою у 2001 році, і окремо з Мексикою у 2002, про «чисту енергію» і зміну клімату, про створення органів по співробітництві в області державного регулювання [26]. Інший, добре відомий тренд – заключення держав угод про вільну торгівлю, але не у складі організації НАФТА, а окремо з кожною стороною. Втрата робочих місць у США пов'язана з тим, що більшість американських та транснаціональних організацій стали переносити свої виробництва у Мексику. Притік дешевої робочої сили із Мексики на північноамериканський ринок праці негативно впливає на ріст заробітної плати у США. У загальному питання міграції між державами викликає суперечки вже декілька десятиків років. При створенні умов Північноамериканської угоди про вільну торгівлю, передбачалося створення додаткових робочих місць як для американців, так і для мігрантів. Через десятки років міграційний потік із Мексики до США почав стрімко збільшуватись – держави, намагаючись регулювати питання, дійшли до відкритих погроз у сторону один одного. НАФТА, ймовірно, допомогла стримувати бездокументовану міграцію до Сполучених Штатів, що є важливим джерелом гуманітарних проблем - недокументовані мігранти стикаються з важкими умовами під час і після своєї подорожі - і спалахом натовістських настроїв у США. ». Мексика вже переживає масштабну місько-сільську міграцію та зниження рівня життєдіяльності сільського господарства. - НАФТА прискорила ці процеси.

Негативним ефектом співробітництва у НАФТА було також підвищення рівня забрудненості навколишнього середовища у прикордонних із США районах Мексики. Із майже двох тисяч американських компаній, які займаються господарською діяльністю у Мексиці, лише декілька дотримуються мексиканського законодавства у питанні охорони навколишнього середовища.

Не дивлячись на критику, існують і позитивні оцінки перспектив розвитку відносин між державами у рамках НАФТА. Його розглядають як основу для більш широкої інтеграції, яка уже почалась в уособленні ЮСМКА.

Коли НАФТА повністю впровадилась, варто запитати який шлях держави-партнери можуть обрати задля використання можливостей, які надає вільна торгівля та глобальні ринки.

На практиці можна використати створення митного союзу, єдиного економічного простору або периметру безпеки трьох держав, включаючи США та Мексику. Використовуючи більш прагматичний підхід, точніше у рамках можливості, до нього можна додати: установу постійного комітету з енергетики та розробку північноамериканської енергетичної стратегії держав, застосування замість використання визначених кліше «Зроблено в США», «Зроблено в Мексиці» - загальне позначення «зроблено в Північній Америці» та інші подібні назви та перетворення в дійсно тристоронній американо-мексиканського Північноамериканського банку розвитку (North American Development Bank)[23]. Висока якість прикордонної та торговельної інфраструктури є основою конкурентоспроможності Північної Америки. Континент потребує справжнього прикордонного та торговельно-інфраструктурного банку для сприяння фінансуванню критичної торговельної інфраструктури, яка не отримує необхідного фінансування.

Для вдосконалення освітніх відносин, можливе взаємне визнання професійних кваліфікацій і дипломів, отриманих у двох країнах і висновок Північноамериканської угоди про часткову мобільність трудових ресурсів. У вдосконаленні митних питань, можливо переформатування митних оглядів закордонних зовнішньо-торгівельних вантажів за принципом «перевірено один раз, акцептовано три рази» - тобто відмова під повторної перевірки вантажів з третіх країн при перетині ними внутрішніх нафтових кордонів.

Пропонується також тісне узгодження позиції країн на міжнародних торгових переговорах, в ідеалі брати участь у них єдиним блоком і координування програми офіційної допомоги розвитку країн басейну Карибського моря, які поряд із центральною Америкою – об'єднання зусиль задля можливого розширення НАФТА.

Первісна організація уникала створення значних установ для управління зоною вільної торгівлі. Концепція співпраці Північної Америки здебільшого існувала через ланцюги поставок та неформальні механізми координації. Хоча мало хто в Північній Америці хоче бюрократії європейського типу, але є механізми, які можуть покращити роботу торговельної зони Північної Америки. Таким механізмом може слугувати Північноамериканська комерційна структура[23]. Вона повинна буде підлаштовуватись до сьогодення та вирішувати проблеми, які з'явилися у XXI столітті. Об'єднавши свої зусилля у Північноамериканській комерційній структурі, країни-члени зможуть координувати питання боротьби з обігом та зусилля боротьби з недобросовісною торговою практикою. Це лише деякі заходи комерційної політики, які можуть призвести до зміцнення відносин держав у Північній Америці.

Перспективи розвитку відносин між США та Мексикою не обмежуються запропонованими варіантами. Розвиток потенційної співпраці можна розділити на наступні сектори:

1. Сільське господарство. США – єдиний найбільший партнер сільськогосподарської продукції в Мексиці. Це відбулося внаслідок кількох реформ уряду Мексики, прямо пов'язаних із створенням НАФТА. Багато поправок ЮСМКА націлені саме на сільське господарство з метою збільшення доступу до експорту сільськогосподарського ринку Сполучених Штатів. Збільшення доступу до американської крупи, молочних продуктів та текстилю, до того ж створення Робочої групи з питань співробітництва у галузі сільськогосподарських біотехнологій мають великий потенціал для вдосконалення сектору. Однак адміністрація Трампа одразу зіткнулася з напруженням у торгівлі в рамках цього сектору, то ж адміністрація Байдена націлена на вирішення таких спорів задля продовження налагоджування відносин між державами.

2. Туризм. Мексиканські Штати – найпопулярніший напрямок для американських туристів. Хоча кількість мексиканців, які відвідують США

трохи менший, вони поступаються лише Канаді. Туристичний коридор наразі є одним із найважливіших секторів економіки держав. Після початку пандемії Covid-19, ця індустрія була однією із найбільш постраждалих, оскільки блокування та закриття кордонів загальмували міжнародні рейси. Внаслідок цього внутрішній туризм не може компенсувати економічні втрати країн. Отже, США та Мексика повинні сприяти відкритому діалогу щодо вирішення цього питання. Співпраця у рамках ЮСМКА з питань управління ризиками, як окремих відвідувачів, так і зменшення незаконної діяльності буде сприяти вирішення проблем пов'язаних із туризмом після закінчення пандемії.

3. Фармацевтика. Даний сектор часто не береться до уваги у двосторонніх відносинах, хоча має великий потенціал для удосконалення. З настанням пандемії Covid-19 держави виявились не достатньо готовими у питанні охорони здоров'я, особливо щодо запасів індивідуального захисту. Світовий попит на засоби індивідуального захисту зріс, тому як і більшість країн, Мексика та США звернулися за допомогою до Китаю. Однак вони не змогли повністю задовольнити потреби власних громадян та втратили можливість знайти альтернативу китайському ринку в один одному. США та Мексиканські Сполучені Штати мають великий потенціал спільної роботи у рамках ЮСМКА для підготовки як мінімум себе до ймовірної іншої кризи у сфері охорони здоров'я. Одним із положень може стати реформа захисту інтелектуальної власності, що дозволить державам узгодити зменшення періоду виняткової регуляторної влади для патентів на біотехнології [36].

Отже, існують певні проблеми та перспективи розвитку відносин між США та Мексикою у рамках НАФТА. Основними труднощами, які гальмують розвиток, є: уповільнення темпів росту економіки двох держав, що призвело до скорочення потреб на товари закордонного виробництва США та Мексики, витіснення Мексики із ринку США, оскільки його починають захоплювати Китай, Індія, Бразилія та інші країни, посилення американського протекціонізму, підвищення рівня забрудненості

навколишнього середовища на прикордонних територіях Мексики і США та найголовніше питання – відхід від втілення угоди принципу трьохсторонності до подвійного білетаризму.

Для розвитку відносин між США та Мексикою запропоновано створити Північноамериканський банк розвитку та Північноамериканську комерційну структуру, які будуть намагатися вирішувати проблеми у рамках НАФТА та за межами, що виникають за останні роки ХХІ століття. Пропонується також узгодження позицій, щоб виступати єдиним голосом – блоком на міжнародній арені. Всі можливості та перспективи були розглянуті як основа для вдосконалення НАФТА та відносин між її учасниками в уособлені ЮСМКА.

США та Мексика повинні співпрацювати з метою просування північноамериканського ринку як іншого ланцюга поставок, який може стати альтернативою Китаю. Для цього державам необхідно заохочувати компанії для розвитку потенціалу в регіоні. Якщо ЮСМКА буде повністю працювати, це стане ідеальним підґрунтям для виконання більш амбіційних частин торгівельної угоди. Для повного впровадження домовленостей, окрім як економічного потенціалу, необхідні також дипломатичні зусилля обох країн. Пріоритетними питаннями для повного впровадження ЮСМКА залишаються поліпшення інфраструктури та матеріально-технічного забезпечення на кордоні і відкритий діалог урядів на найвищих рівнях.

Довгострокова та належна співпраця у торгівлі дасть змогу вирішувати питання інших рівнів. Зокрема питання проблем безпеки, корупції та бідності, які все ще наявні у Мексиці. Узгоджене відновлення після пандемії Covid-19 та розповсюдження вакцин буде найактуальнішим питанням, яке треба вирішувати у найкоротші строки.

Потенціал ЮСМКА не обмежується лише даними сферами. Потік ідей, товарів та людей посилює торгівельну ідентичність Північної Америки, що у свою чергу робить Угоду унікальною серед інших. Відновлення довіри до американо-мексиканських відносин вимагає стійкої дипломатії та найвищому

рівні, прозорості щодо своїх бажань та можливостей та впровадження механізмів для вирішення суперечок.

РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН МІЖ США ТА МЕКСИКОЮ

3.1. Проблеми американо-мексиканських відносин на сучасному етапі та варіанти їх вирішення

З приходом Дональда Трампа до влади, основою нової тенденції стала відмова США від політики найменшої конфліктності з Мексикою (яку продовжував розвивати Б. Обама), на користь відкритого тиску в економічному, політичному та соціальному аспектах.

Соціальний контекст полягає у напруженні міграційного питання, яке триває більше 40-ка років. Це стосувалося та стосується в більшій мірі нелегальних і легальних мігрантів, які прямують із Мексики в США та зумовлюється низьким розвитком Мексики а саме: в економічній сфері, зростання безробіття, рівня бідності населення, в основному в південних штатах. Адміністрація Б. Обама створила пакет заходів у Стратегії Національної Безпеки США від 2010 року. Конкретний пункт «Всебічна міграційна реформа» визначив, що «Сполучені Штати - нація іммігрантів.»[9]. Він вів подвійну політику стосовно мігрантів, які прибували до держави. З одного боку міграційне питання було проблемою для національної ідентичності, забезпечення безпеки, але з іншого – переселенці робили свій вклад у розвиток та процвітання Штатів, в особливості в економіку.

Міграційна проблема залишається однією з гостро-обговорюваних проблем й у теперішніх відносинах між Мексикою та США. Найголовнішим питанням у двосторонніх відносинах після обрання президентом Трампа стала гучна заява про будівництво прикордонної стіни, з метою стримування незаконних мігрантів, які прямують до Сполучених Штатів. В першу чергу, це пов'язано з тим, що міграційні потоки наносять серйозний удар по економіці держави.

Другим вагомим питанням американо-мексиканських відносин є питання наркотрафіку. З цієї проблеми у адміністрації Трампа позиція не змінилася в порівнянні з попередніми президентами. Основне питання полягає в тому, що США і Мексика звинувачують в проблемі один одного. Позиція Сполучених Штатів полягає в тому, що корупція в Мексиці і нерішучість керівництва країни призвела до розгулу злочинності і сприяє наркоторгівлі. Мексика ж наполягає на тому, що основна проблема лежить у вільній торгівлі зброєю у США та сприяє його контрабанді і за рахунок неї озброюються наркокартелі. З іншої точки зору держави намагаються загальними зусиллями протидіяти цій проблемі, шукаючи нові шляхи її вирішення. Щодо дій президента США для боротьби з наркотрафіком, все зупиняється на гучних заявах та не вирішується по факту. На офіційних сторінках міжнародних новин можна побачити лише таку картину: «Трампу запропонував..», «Трампу погрожує..», «Трампу заявив..» і тому подібне.

Стосовно економічного аспекту двосторонніх відносин, а саме взаємовідносин у рамках НАФТА, Трамп запропонував модернізувати організацію, назвавши її ЮСМКА (Agreement between the United States of America, the United Mexican States, and Canada, USMCA). Переговори про перегляд умов північноамериканської інтеграції почалися у серпні 2017 року і продовжувалися майже 12 місяців. Сполучені Штати використовували тактику неприхованого тиску і залякування партнерів, а згодом перейшли до «політики батога і пряника». Американці використовували й інший прийом у дусі «розділяй і володарюй», перевівши переговори з тристороннього в двосторонній формат.

З обранням президента Джо Байдена в США починається новий розділ двосторонніх відносин. Новий президент має намір відновити відносини з Мексикою. З початку президентства він був змушений вирішити низку питань, пов'язаних з шукачами притулку на кордоні, постійні суперечки у торгівлі, незаконними мігрантами, організованої злочинності та з іншими.

З огляду на політику колишнього президента, Мексика є лише частиною зовнішньої політики США, в той час як США для Мексики є найважливішим міжнародним партнером. Дві країни мають глибоку, складну історію, що здавалося б повинна їх об'єднувати. Оскільки відносини проходять через критичне перехрестя зі зміною адміністрації в Сполучених Штатах, для вирішення зростання напруженості між Мексикою та США після приходу до влади нового президента, необхідно розглянути наступні варіанти вирішення політики:

I. Для можливого варіанту розв'язання напруженості пропонується створення пакету заходів для продовження налагодженої політики покращення американо-мексиканських відносин. Так як найгострішими питаннями для Сполучених Штатів є міграційне, економічне та безпекове, пакет повинен включати продовження політики своїх попередників. Це повинно відображатись у: веденні переговорів навколо міграційного питання та співпрацюванні з Мексикою для сприяння усуненню корінних причин міграції(без різких дій у вигляді будівництва прикордонної стіни,) та продовження політики Б. Обама «Сполучені Штати - нація іммігрантів.»[30], співпраці ЮМСКА (тобто створювати вигідні умови не тільки для однієї держави) та продовженні пошуку альтернативних та рівних способів боротьби з наркоторгівлею та торгівлею зброєю (як приклад, ратифікувати Міжамериканську конвенцію проти незаконного виробництва і транспортування вогнепальної зброї та застосовувати спільні дії з мексиканською владою у боротьбі з наркокартелями). Продовження зміцнення існуючого альянсу та внутрішньополітичної ситуації безпосередньо у країні має свої переваги та недоліки для Дональда Трампа.

Починаючи з привілеїв, можна виділити покращення зовнішньополітичного образу та авторитету президента та своєї політичної сили у світі, і як наслідок знову відвоювання титулу «глобального лідера миру». Продовження налагодження відносин з Мексикою поверне державу

до політики «Soft Power», що знову ж таки зміцнить авторитет держави в цілому на міжнародній арені.

Недоліком такого підходу слугують великі ризики неефективності застосування та не підтримання американським суспільством ідей та політики. Наслідком може стати втрата відчуття безпеки у суспільства через можливість безконтрольного потоку мігрантів та торгівлі зброєю і різке падіння рейтингу політичної сили президента.

II. Скасування жорсткої політики погіршення відносин та застосування нової. Ефективно було б підлаштувати міграційну ситуацію та проблему національної безпеки до реалій 21 століття, шляхом запровадження комплексної імміграційної реформи для двох держав на рівних умовах та створення ефективної Стратегії національної безпеки для США. Можливий варіант скасування міжнародної угоди ЮМСКА та створення нової - більш вигідної для двох держав. Якщо брати комплексно, такий варіант повинен застосовуватись у всіх сферах двосторонніх відносин США та Мексики та будувати відносини з нуля.

Це буде розглядатись як американська здатність до інновацій у зовнішньополітичній сфері і виглядає вагомою перевагою на міжнародній арені.

Недоліком такої стратегії є скоріше соціальне та економічне становище самої Мексики. Стосовно інших сфер впровадження підходу – це втрачається напрацьований статус Сполучених Штатів (є ймовірність встановлення відносини не на вигідних умовах для США). Для президента та політичної сили є втрата свого жорсткого іміджу.

III. Третім варіантом вирішення проблеми політики є залишити чинну політику адміністрації Дональда Трампа та нічого не змінювати. У випадку продовження, зміцнюється принцип президента «Америка – понад усе», що не можна віднести до недоліків, оскільки закріплюється національна та державна ідентичність. При цьому варіанті двосторонні відносини з Мексикою відходять на другий план, і закріплюється увага на

внутрішньополітичній ситуації, що позитивно впливає на зміцненні як держави, так і політичної сили президента в очах суспільства. Із недоліків можна виділити один глобальний – це не буде вирішувати проблему напруженості відносин Сполучених Штатів з Мексикою, а навпаки погіршувати її. Додається також враження закритої країни на міжнародній арені.

Найбільш реалістичний та ефективний варіант застосування політики є створення пакету заходів для продовження налагодженої політики покращення американо-мексиканських відносин. Для статусу глобального лідера слід брати на себе відповідальність за вирішення зовнішньополітичних проблем у двосторонніх та багатосторонніх відносинах. Сполучені Штати – завжди складались з нації мігрантів, і тому не вийде повністю закрити державу від небажаних міграційних потоків.

Решта вищевикладених варіантів вирішення проблеми політики є малоімовірні, оскільки існує на багато вищий ризик неефективності ведення самої політики та втрати зовнішньополітичного іміджу президента США та загалом його політичної сили. Найгіршим сценарієм в результаті може стати розкол суспільства через недовіру до адміністрації та збільшення невпевненості у власній безпеці через невирішеність міграційного та питання національної безпеки.

Цілком ймовірно, що після початку або продовження налагоджування відносин з Мексикою Байден розширить порядок денний, додаючи питання довкілля, демократії та прав людини. У сфері міграції, новий президент виявив намір припинити протокол про захист міграції[29] та відновити положення про притулок у США. Для того, щоб здійснити дані наміри, уряд Мексики також повинен йти на контакт з урядом США і місцевими адміністраціями.

Щодо американсько-мексиканської прикордонної стіни, Байден планує припинити пере направлення коштів Пентагону на будівництво стіни, не розглядаючи кордон як «зону бойових дій». Швидше він планує інвестувати

у прикордонні технології та вдосконалити саму процедуру контролю за кордоном.

Стосовно ЮСМКА, Байден висловив підтримку угоді. Швидше за все, різниця буде полягати у тому, як два президенти будуть виконувати положення.

Однією із сфер, де можливі проблеми між урядами Мексики та США є енергетика та навколишнє середовище. Адміністрація Байдена підтримує «План нульових викидів парникових газів до 2050 року» та пропонує стратегію, яка буде орієнтована на чисту енергію для стимулювання інновацій. Однак, Мексиканський уряд Обрадора схильний до політики, яка ставить в пріоритет викопне паливо. Більш того, уряд Мексики робить кроки, що суперечить положенням ЮСМКА, що ускладнює відносини в енергетичному секторі.

3.2. Перспективи розвитку двосторонніх відносин між США та Мексикою

Кожен виборчий період у Сполучених Штатах та Мексиці дозволяє повністю переглянути оцінку відносин між державами, дослідити, як обидві нації можуть покращити двосторонні відносини, враховуючи зміни на регіональній та глобальній арені. Не дивлячись, що під час каденції Трампа політичний клімат між державами змінився, фактичні переваги регіональної співпраці у сфері безпеки та для економічного добробуту США та Мексиканських Сполучених Штатів продовжують бути достатньо великими.

З 2007 року між урядами Мексики та США відбулося підписання угоди про співпрацю у галузі безпеки під назвою «Ініціатива Мерида». План розрахований на боротьбу із загрозами національного обігу наркотиків, транснаціональною організованою злочинністю та корупцією. З моменту свого створення, Ініціатива створила значний стрибок в еволюції взаєморозуміння та партнерства між державами. Якщо раніше всі зусилля

щодо боротьби з даними проблемами спрямовували в основному Сполучені Штати, після підписання плану Мексика сприяла розширенню співпраці у сфері безпеки. Після початку президентства адміністрації Байдена обидві країни мають ще більшу можливість розвивати взаєморозуміння та зосереджуватись на зменшенні насильства, вирішенні соціальних та інституційних детермінантах насилля та злочинності. На основі уроків, отриманих попередніми діями колишніх президентів щодо співпраці, можна виділити основні рекомендації, що допоможуть покращити рівень взаємовідносин США та Мексики у сфері безпеки.

1. Перехід від загальновійськового підходу до стратегічної політики стримування. Мілітаризована та репресивна політика Трампа щодо боротьби із загрозами національній безпеці США мала згубні наслідки для Мексики. Це сприяло зростанню кількості порушень прав людини у двох державах. На додаток до збільшення рівня соціальної незахищеності населення, ці дії виявились нездатними вирішити проблеми обігу наркотиків та злочинних угруповань. Враховуючи даний стан, державам слід сконцентрувати увагу стратегічно та послідовно.

2. Вирішувати питання соціально-економічних коренів, що зумовлюють міграцію з Мексики до США. Це одна з найбільш чітких перспектив, яку Байден хоче реалізувати у співпраці з Мексикою у галузі безпеки. Мексиканська міграція зумовлена великим рівнем насильства, що присутнє у громадянах держави на додаток до відсутності життєздатних економічних можливостей. Пандемія Covid-19 посилила проблеми бідності та нерівності. Новій адміністрації слід працювати над більш гуманним підходом до міграції, керуючись анти міграційною політику минулого президента, що погіршило і без того тяжкі відносини між США та Мексикою. У цьому контексті лідерам держав необхідно вирішити соціально-економічні корені, що викликають міграційні потоки з Мексики на Північ. Програми, що впроваджуються USAID у Мексиці позитивно діяли на стан проблем та повинні продовжувати удосконалювати діяння у цих країнах. Крім того,

замість агресивної політики стосовно свого сусіда, Сполученим Штатам слід надавати підтримку у навчанні мексиканських правозахисників з питань прав людини.

3. Розробити більш гуманний та орієнтований на охорону здоров'я підхід до вирішення питання обігу наркотиків. Під час своєї виборчої кампанії Байден наголосив на готовності подолати опіїдну кризу в США шляхом лікування психічного здоров'я та від наркотичної залежності. В Мексиканських Сполучених Штатах зростає відсоток населення які вживають опіюїди. Необхідна реакція громадського здоров'я, яка буде орієнтована на групи високого ризику, для запобігання ескалації споживання наркотичних речовин та їх впливу на фізичне та психічне здоров'я. Державам слід перейти до стійких заходів, які розраховані на зменшення вирощування незаконних культур, забезпечуючи при цьому існування місцевих громад а також орієнтованих на клінічному лікуванні та соціальній реінтеграції суспільства.

4. Боротися з корупцією та безкарністю в Мексиці. Це може залишитись найбільшим викликом для розірвання насильства у Мексиці. Мексиканська влада постійно обґрунтовувала використання військових сил у питаннях громадської безпеки з точки зору високого рівня корупції у поліції на державному та муніципальному рівнях. Зусилля щодо співпраці, які спрямовані на покращення рівня підзвітності та прозорості поліції є інтересами обох країн, оскільки вони сприятимуть вирішенню інституційних коренів незахищеності суспільства у Мексиці. Президент Байден виявив велику підтримку більш цілісного підходу до вирішення питань внутрішньої та зовнішньої безпеки по обидва боки кордону. Це стане поштовхом до вирішення проблем з корупцією, недотримання прав людини та дозволить вихід за межі короткострокових та репресивних стратегій боротьби із злочинністю.

Управління нерегулярних міграційних потоків з Мексики до Сполучених Штатів є давньою причиною відкритих суперечок між

державами, що розтягнуло двосторонні відносини у нових напрямках. Адміністрація Трампа збільшила правозастосування на південному кордоні США, що обмежило доступ до американської системи притулку. З іншої сторони, він спричинив посилений контроль урядом Мексики за міграцію та безпекою всередині держави та на північному кордоні. Такий підхід породив як юридичні питання, так і значні економічні витрати з обох сторін, стримуючи нерегулярні міграційні потоки але не усуваючи їх причини. Однак, з приходом до влади нової адміністрації з'явилася можливість перейти до більш цілісної стратегії, яка може будуватися на спільних діях двох держав, що може бути більш ефективно та гуманно відносно мігрантів.

Зусилля адміністрації пана Трампа були зосереджені на заходах щодо обмеження або заборони доступу до притулку у Сполучених Штатах, оскільки притулок почав активно використовуватись як легальний спосіб мігрувати до США, незалежно чи потребувала людина гуманітарного захисту, чи ні. Американська система дозволяла людям залишатись у країні роками, поки суди та інші підстанції розглядали їх вимоги. Для того, щоб американська система притулку працювала ефективно, уряд може впорядкувати процеси, які будуть надавати можливість співробітникам притулку приймати остаточні рішення щодо запитів про захист без використання зтяжної системи судів. Такий підхід вимагає достатніх ресурсів та поєднується з юридичною консультацією шукачам притулку.

Мексика та США мають унікальну перспективу для вирішення факторів міграції через доповнення інвестицій в економічний розвиток регіону. Спираючись на міграційний досвід Обама, Байден запропонував комплексну стратегію допомоги потенційним мігрантам, яка буде присвячена в основному молоді та працездатному населенню, які шукають економічних можливостей. У партнерстві з урядами та міжнародними суб'єктами економічне стимулювання мігрантів піде на користь як громадам, так й економіці кожної країни.

Початок каденції Байдена відкрив перспективу у стосунках, засновану на спільній боротьбі з корупцією, що виникла у контексті ЮСМКА. У складних відносинах між державами з різними політичними та правовими системами не вистачало спільної основи для розуміння явища корупції та подолання його. Нова редакція Угоди погодила цю формальну основу. Це нова перспектива налагодити відносини з урядом Мексики, що буде заснована на прозорості. У свою чергу для адміністрації Лопеса Обрадора це останній шанс довести всі передвиборчі обіцянки до кінця.

Через актуальність даного питання, антикорупційний порядок денний обох урядів повинен зосередитись на головних цілях:

- Створення прозорості на державній службі
- Посилення ефективності інституцій, що беруть участь у боротьбі з корупцією
- Встановлення ефективного залучення організованого громадянського суспільства до боротьби
- Створення ефективних каналів для співпраці між обома країнами для досягнення конкретних результатів.

І зрештою, Північна Америка повинна стати головним перспективним пріоритетом нової адміністрації. Новообраний президент добре розуміється на проблемах, приділивши значну увагу регіону ще на посаді віцепрезидента. Адміністрація повинна реорганізувати державні структури, щоб повністю використати можливості північноамериканського співробітництва. Відносини з Мексикою є скоріше «інтерместичними» - вони втілюють проблеми та можливості, які є одночасно внутрішніми та міжнародними.

На відміну від агресивної політики Трампа, Байден повертається до американської системи взаємовідносин на світовій арені, продовжуючи налагоджувати стосунки з сусідами щодо вирішення ключових питань процвітання, безпеки та ін..

На початку 2000-х за адміністрації Буша уряди намагалися впорядкувати порядок денний за допомогою Партнерства з питань безпеки та процвітання

Північної Америки. Обама сконцентрував свою увагу на самітах лідерів Північної Америки щодо врегулювання пріоритетних питань. Сьогодні перспектива налагодження відносин між державами лежить у побудові цілого уряду для керівництва двостороннього співробітництва. Президент Байден чітко визначив твердий політичний підхід до забезпечення кращого політичного стану, який забезпечить необхідні інвестиції для зміцнення економічних показників та добробуту держав [28].

Пандемія виявила слабкі місця в ланцюгах координації між урядами для вирішення надзвичайних ситуацій. Деякі виклики стосуються погано налагоджених процесів та відсталих технологій. ЮСМКА займається питаннями для того, щоб зробити ринок Північної Америки більш ефективним та продуктивним для країн та споживачів. У короткостроковій перспективі уряди двох країн повинні домовитись про пріоритети управління широкого спектру економічних, без пекових, екологічних та інших сфер.

ВИСНОВКИ

США – країна можливостей та майбутнього. Але як і у кожній державі, вона має безліч своїх національних проблем, які впливають на відносини держави з іншими.

Аналізуючи зовнішню та внутрішню політику колишнього президента Сполучених Штатів, можна зробити висновок, що вона кардинально відрізнялася від налагодженої політичної системи взаємовідносин.

Досліджено питання національної безпеки США за період каденції Дональда Трампа, що полягала у веденні політики з позиції сили та могутності. Фокус, який був націлений на американські інтереси, в першу чергу бачить інші держави, транснаціональні корпорації та інших гравців як суперників, а не партнерів, що у свою чергу спричинило негативні наслідки для багатосторонніх торгових та політичних договорів.

Виявлено особливості міграційної політики президента стосовно Мексики на основі державних документів. Дональд Трамп скористався широким розсудом, як президент, щоб перереформувати імміграційну систему США, просуваючи антиіммігрантську політику без схвалення Конгресу.

Систематизовано основні положення договору про створення Північноамериканської зони вільної торгівлі та виявлено зацікавленість держав у функціонуванні угоди. Держави переслідували свої інтереси у функціонуванні угоди, але в більшості випадків вони збігались, так само як і вигоди та привілеї. В цілому, організація стала яскравим прикладом успішної економічної інтеграції між країнами з різним рівнем економічного та політичного розвитку.

Відтворено трансформацію організації НАФТА до сучасних реалій 21 століття. ЮСМКА - Це оновлена версія майже 25-річної угоди, що склалася на трильйон доларів. Вона включає великі зміни щодо автомобілів та нову політику щодо трудових та екологічних стандартів, захист інтелектуальної власності та деякі положення щодо цифрової торгівлі. Учасники

модернізували її задля вдосконалення своїх зовнішньо- та внутрішньополітичних цілей.

Встановлено проблеми американо-мексиканських відносин та запропоновано 3 варіанти їх вирішення, що полягають у:

1. Створенні пакету заходів для продовження налагодженої політики покращення американо-мексиканських відносин.
2. Скасуванні жорсткої політики погіршення відносин та застосування нової.
3. Залишенні чинної політики адміністрації Дональда Трампа та нічого не змінювати.

Проаналізовано перспективи розвитку двосторонніх відносин між США та Мексикою, що полягають у створенні спільних дій для вирішенні проблем сучасності, налагодженні дипломатичних зв'язків та пере реформуванні правових та політичних інституцій.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Даркина А.В. Интеграция в рамках НАФТА. *Научный журнал "Региональные исследования"* 2010 №2
2. Колпаков К. Шагалов В. США - НАФТА: перезагрузка через 40 лет? *Международная жизнь* 2018 №2
3. Комкова Е. 20 лет НАФТА. *Мировая экономика и международные отношения* 2015 №7 с. 41–52
4. Международная миграция в Мексике и её статистика.. / *UNECE*. – 2901. –16 р.
5. Мей розкритичувала політику Трампа: тримати дітей у клітках неправильно / *Європейська правда*. – 2006. – URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/06/20/7083390/>.
6. Надзвичайний стан у США: що це таке і навіщо він Трампу / *BBC Україна*. – 1502. – URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-47248301>.
7. Пентагон выделил 3,6 млрд долларов на стену на границе с Мексикой / *DW News*. – 409. – URL: <http://surl.li/sncc>
8. Старцева Л. И., Николаев. Ю. В. Развитие американо-мексиканских отношений при Трампе / *Вопросы студенческой науки*. 2017 URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/razvitie-amerikano-meksikanskih-otnosheniy-pri-trampe/viewer>
9. Стратегия национальной безопасности США / *Российский правовой портал: Библиотека Пашкова*. – 2010. – URL: <https://constitutions.ru/?p=5602>.
10. Супян В.Б. Бабич С. Давыдов А. Зименков Р. Экономика США: эволюция модели в условиях глобализации / - Москва : Магистр: НИЦ ИНФРА-М, 2014. - 560 с.
11. Трамп анонсировал операцию 22 стран против наркокартелей / *РБК*. – 2. – URL: <https://www.rbc.ru/society/02/04/2020/5e850bf59a7947a0cd03aa35>.

- 12.У Вашингтоні сотні активісток протестують проти міграційної політики Трампа / *НВ новини*. – 2806. – URL: <https://nv.ua/ukr/world/countries/u-vashinhtoni-sotni-aktivistok-protestujut-proti-mihratsijnoji-politiki-trampa-2479389.html>.
- 13.Фатуллаєва А. Роль НАФТА в світових інтеграційних процесах URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/10347/1/РОЛЬ%20НАФТА%20В%20СВІТОВИХ%20ІНТЕГРАЦІЙНИХ%20ПРОЦЕСАХ.pdf>.
14. Хорошилов Е.Е. Канадский капитал в США / *Канада: экономика, политика, культура*. – 2006. – № 11. – С. 44 – 62
15. Яковлев П. От НАФТА к ЮСМКА: реформа североамериканской интеграции / *Мировая экономика* УДК 339.9 (73) ББК 65.428 Я-474
- 16.Abramson J. The forced separation of families is Trump's 'Katrina moment' / *The Guardian*. – 2018. – URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/jun/19/forced-separation-families-trump-katrina-moment>.
17. Amadeo K. NAFTA's Purpose and Its History / *The Balance* – URL: <https://www.thebalance.com/history-of-nafta-3306272>.
18. Anderson S. A. A Review Of Trump Immigration Policy / *Forbes* – URL: <https://www.forbes.com/sites/stuartanderson/2020/08/26/fact-check-and-review-of-trump-immigration-policy/#74c6073356c0>
- 19.Executive Order: Border Security and Immigration Enforcement Improvements / *White House* – URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/presidential-actions/executive-order-border-security-immigration-enforcement-improvements/>.
- 20.Graham D. 'Put Trump in his Place': Nationalism awakens in Mexican Presidential Race / *Reuters* – URL: <https://www.reuters.com/article/us-mexico-election/put-trump-in-hisplace-nationalism-awakens-in-mexican-presidential-race-idUSKBN1FB2Q3>.
- 21.Hains T. Replay: President Trump Outlines New 'America First' National Security Strategy / *Real Clear Politics*. – 1812. – URL:

- https://www.realclearpolitics.com/video/2017/12/18/watch_live_president_trump_outlines_new_america_first_national_security_strategy.html?mobile_redirect=false.
22. Hufbauer G. C. NAFTA at 20: Misleading Charges and Positive Achievements / *Policy Brief* – URL: <https://www.piie.com/publications/policy-briefs/nafta-20-misleading-charges-and-positive-achievements>.
23. Miller E. Remaking NAFTA: Its Origin, Impact and Future / *The Canadian Global Affairs Institute* CGAI Fellow 2017
24. Nakamura D. Trump, GOP senators introduce bill to slash legal immigration levels / *The Washington Post* – URL: <https://www.washingtonpost.com/news/post-politics/wp/2017/08/02/trump-gop-senators-to-introduce-bill-to-slash-legal-immigration-levels/>.
25. National Security Strategy / *The White House* – URL: https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf.
26. National Security Strategy of the United States of America / *The White House*. – 2017. – URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>.
27. North American Free Trade Agreement (NAFTA) / *Government of Canada*. – 2018. – URL: https://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/nafta-alena/fta-ale/index.aspx?lang=eng&_ga=2.141305714.1303746598.1584481330-523729166.1584481330.
28. Re-Building a Complex Partnership: The Outlook for U.S. -Mexico Relations under the Biden Administration. // Wilson Center. – 126 p.
29. The Biden Plan for securing our values of immigrants / *Biden Harris Democrats* – URL: <https://joebiden.com/immigration/>.
30. The Day – Trump Takes Aim / *DW News* – URL: <https://www.dw.com/en/the-day-trump-takes-aim/av-46300581>.

31. Uma A. Segal, Doreen Elliott, Nazneen S. Mayadas: «Immigration Worldwide: Policies, Practices, and Trends edited by Uma A. Segal, Doreen Elliott, Nazneen S. Mayadas» - Oxford University Press, 2010 . – 496p.
32. United States - Mexico - Canada Agreement (USMCA) / *Foreign trade information system*. – 1. – URL: http://www.sice.oas.org/Trade/USMCA/USMCA_ToC_PDF_e.asp.
33. United States-Mexico-Canada Agreement (USMCA): A potential guide to future US trade priorities / *PWC* – URL: <https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/risk-regulatory/library/update-united-states-mexico-canada-agreement.html>.
34. US states file lawsuit against Donald Trump's border wall emergency / *DW News*. – 1902. – URL: <https://www.dw.com/en/us-states-file-lawsuit-against-donald-trumps-border-wall-emergency/a-47576210>.
35. USMCA change is here / *Livingston* – URL: <https://www.livingstonintl.com/usmca/>.
36. USMCA: Amendment and Key Changes / *Congressional Research Service* – URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF11391>
37. Vereá M. Anti-Immigrant and Anti-Mexican Attitudes And Policies during the First 18 Months Of the Trump Administration / *Norteamérica*.
38. Villarreal M.A. NAFTA and the Mexican Economy / *Congressional Research Service* 7-5700, RL34733
39. Williams J. Trump's bizarre, rambling solo press conference on Kavanaugh, Rosenstein, and more / *Vox* – URL: <https://www.vox.com/2018/9/26/17907608/trump-kavanaugh-rosenstein-press-conference-un-nafta-full-text-transcript>.
40. Winslow D. Trump's catastrophic drug policy / *Winslow D.* – URL: <http://don-winslow.com/trumps-catastrophic-drug-policy/>.